

Évszakforgó

4 tanórányi, 180 perces témanap vagy
5 különálló komplex óra
(magyar, technika, ének-zene, tánc és dráma,
testnevelés)

Miről szól ez
a tanegység?

A gyerekek éljék át az évszakok körforgásának szépségeit egy játékos témanap keretein belül!

Áttekintő vázlat

6.1 Ha azt mondom	40 perc
6.1a Kedvenc évszakom	5 perc
6.1b Fura ház	15 perc
6.1c Öltözködő verseny	20 perc
6.2 Nyár	35 perc
6.2a Mit csinálunk a nyáron?	5 perc
6.2b Kémény tetején	15 perc
6.2c Gólyafészek-építés	15 perc
6.3 Ősz	35 perc
6.3a Bedobozolt nyár	10 perc
6.3b Őszi örömök lista	10-15 perc
6.3c Őszdoboz	10-15 perc
6.4 Tél	35 perc
6.4a A sündisznócska kérdése	15 perc
6.4b Hóvirágkészítés	20 perc
6.4 Tavasz	35 perc
6.5a Visszük a telet messze	15 perc
6.5b Dramatizálás: hangjáték	20 perc
Összesen négy tanórának megfelelő:	5x35 perc

Előkészületek

A témanap anyaga tanítható lineárisan, a feladatokat egymás után megtartva az osztályunkban, de tartható forgó rendszerben is, több osztály bevonásával, négy helyszínen, négy pedagógussal. Az első, bemelegítő játékot minden osztály végezheti a saját termében. Majd a gyerekekkel négy csoportban négy helyszínen foglalkozunk tovább. A forgó rendszer alapos szervezést, összehangolt munkát igényel.

6. tanegység

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Kiss Ottó: *Kedvenc évszakom*

Oravecz Imre: *a szobában tavasz van*

Gryllus Vilmos: *Kémény tetején* (online)

Balázs Imre József: *Bedobozolt nyár* (online)

Lengyel Balázs: *Mese a fehércsillagos sündisznóról*

Bertóti Johanna: *Az öt lehunyt szemű madár*

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

Szöveggyűjtemény

Csoportonként egy (egész vagy félvés) csomagolópapír
Filctoll, zsírkréta
Megfelelő ruhák

Nyár

Internet, projektor, hangfal vagy zenelejátszó (esetleg nyomtatott szöveg)

Székek, kabátok, sálak

Ősz

Internet, projektor, hangfal (vagy nyomtatott szöveg)

Írólap, íróeszköz

Gyufásdobozok
Színes papír, olló,
ragasztó

JEGYZETEIM

Tél

 Szöveggyűjtemény

Vékony virágműanyag drót
Fehér és zöld krepp-papír
Kevés háztartási vatta
Olló, ragasztó

Tavaszi

 Szöveggyűjtemény

 Internet, projektor,
hangfal

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A gyerekek játékosan hangolódjanak rá az évszakok témájára, és ismerkedjenek a réteges öltözködéssel is.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Versolvasás
Értelmező (alap)rajz
csoportmunkában
Öltözködő verseny

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?

Csoportonként egy
(egész vagy félféves)
csomagolópapír
Filtoll, zsírkréta
Megfelelő ruhák

Az ősztémához előzetes feladatként adjuk ki (lehetőleg nagyobb méretű) gyufásdobozok gyűjtését! Az egyes helyszínek anyagait, eszközeit külön-külön készítsük elő! Az online található szövegeket kinyomtathatjuk, de ki is vetíthetjük majd a gyerekeknek.

Amennyiben nem témanapként, hanem különálló tanóraként dolgozzuk fel az órákat, nyugodtan bővíthetjük azokat új feladatokkal vagy csak bővebb időhatárokkal.

FELADATOK LEÍRÁSA

6.1 Ha azt mondom

40
perc

6.1a Kedvenc évszakom

Tegyük fel a kérdést a gyerekeknek: Mi a kedvenc évszakod?

Hallgassunk meg néhány rövid (indoklás nélküli) választ!

Majd olvassuk fel **Kiss Ottó: Kedvenc évszakom** című versét, amit akár mottónak is választhatunk!

5
perc

6.1b Fura ház

A gyerekeket osszuk hat-nyolc fős kiscsoportokra! Olvassák el közösen **Oravecz Imre: a szobában tavasz van** című versét, és egy-egy (egész vagy félféves) csomagolópapírra próbálják meg lerajzolni a ház alaprajzát, jelölve az évszakokat!

15
perc

6.1c Öltözködő verseny

Egy öltözködő sorverseny keretében ismerkedjünk a réteges öltözködéssel! A gyerekek pólóban (lehet tornapóló is) és a pólóra húzott pulcsiban álljanak oda a feladathoz! Mellettük a padon legyen még egy-egy sapka, sál, csizma vagy kinti cipő! A gyerekek alkossanak négy csoportot! Ha a későbbiekben forgóban játszunk, ez a négy csoport fog körbehaladni a helyszíneken.

Most egy öltözködő játék keretében megismerjük, hogy miként kell öltözködni a különböző évszakokban.

A csoportok álljanak fel sorba! Mindenki készítse oda maga mellé a kabátját, sapkáját, sálját, csizmáját!

Ha azt mondom...

...tavasz, mindenki vegye le a pulóverét!

... nyár, vegyétek le a cipőtöket és a zoknitokat is!

...ősz, vegyétek fel a zoknit, cipőt, pulóvert!

...tél, vegyétek fel a sapkát, sálát, kabátot, csizmát is!

20
perc

JEGYZETEIM

Variációk

A legegyszerűbb variációban mindenki maga öltözködik, és amelyik csapat leghamarabb készen van (évszakonként), az lesz az adott évszak csapata.

A második variációban egymást öltöztetik a csapattagok: bárki öltöztethet bárkit, de saját maga nem öltözhet.

6.2 Nyár

6.2a Mit csinálunk a nyáron?

Játsszuk el csak mozgással, mit csinálunk nyáron! (kirándulunk, strandolunk, sütötjük a hasunkat a nappal, hajókázunk, légvárban ugrálunk, hintázunk stb.)

6.2b Kémény tetején

Ha nyáron végigsétálunk vagy végigautózunk egy falun, a kémények tetején, villanyoszlopokon rendszeresen találkozunk gólyákkal.

Próbáljuk ki, tudunk-e úgy járni, mint a gólyák! Minden lépésnél emeljük magasba a lábunkat, hajlítsuk be térdben, és csak azután tegyük le! Nyújtsuk ki a karunkat egyenesen előre, a tenyereket fordítsuk egymással szembe, és úgy kelepeljünk!

Hallgassuk meg **Gryllus Vilmos: Kémény tetején** című dalát a Reftantáron, és járjunk rá körtáncot gólyalépésben!

Olvassák el a gyerekek a verset (a szöveget is a Reftantáron találjuk), és keressék meg, miből épül a gólyafészek!

Vedd figyelembe!

Az online elérhető verset vagy előre kinyomtatjuk néhány példányban, vagy kivetítjük.

6.2c Gólyafészek-építés

A teremben található székekből a gyerekek építsenek egy (ne túl magas) gólyafészeket! Béleljék ki kabátokkal, sálakkal!

Ha elég biztonságos a „fészek”, akkor a Gryllus-dalt kísérvék mozgásos játékkal, alakítsanak ki hozzá egy koreográfiát! Például: Üljenek a kiscigolyák a fészekbe, a gólyaszülők pedig járják körbe, és etetgessék őket!

35
perc

5
perc

15
perc

15
perc

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A gyerekek idézzék fel a nyár örömeit, fejlődjön a kooperációs készségük.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Zenehallgatás
Mozgásos játék, körtánc
Zenehallgatás
Versolvasás
Kooperációs, térrendező
játék

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?

Zenelejátszó
Székek, kabátok, sálak

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A gyerekek idézzék fel az őszi örömeit, ízeit, és ezek közül „tegyenek el” maguknak későbbre.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Vers olvasása, értelmezése
Asszociációs játék
Listáírás, értéksorrend kialakítása
Doboz burkolása színes papírral

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?

Írólapok, íróeszközök
Gyufásdobozok
Színes papír, olló, ragasztó

6.3 Ősz

35
perc

6.3a Bedobozolt nyár

Olvassuk el **Balázs Imre József: Bedobozolt nyár** című versét a Reftantáron, majd beszéljünk arról, hogy milyen őszi ízek, hangok, színek, hangulatok szerepelnek a versben! Mi idézi fel ősszel a nyarat? Mi sorakozik a kamra polcán?

10
perc

Vedd figyelembe!

Az online elérhető verset vagy előre kinyomtatjuk néhány példányban, vagy kivetítjük.

6.3b Őszi örömök lista

- Ti mit tennétek el szívesen az őszből? Mit raknátok bele az őszi dobozába?
- Mit szerettek az őszen a legjobban?

Írjatok listát egy írólapra, amin soroljátok fel egymás alatt az őszi örömeit, megőrizni való hangulatait! Mindazt, amire érdemes visszaemlékezni.

Ha elkészült a lista, válasszátok ki az öt legfontosabbat, és számozással állítsátok értéksorrendbe (1-es a legfontosabb, 2-es a következő stb.)!

10-15
perc

6.3c Őszdoboz

Készítsetek őszi dobozt, és helyezétek el benne a listátokat!

Mindenki kap vagy elővesz egy gyufásdobozt (akár kicsi, akár nagyobb, amelyet sikerült szerezni). Megfelelő méretűre összehajtogatja a listáját, és elhelyezi a dobozban. Majd a dobozt színes papírral burkolja be. (A tetejére-oldalára-aljára ragaszt megfelelő méretűre vágott színes papírt.)

Ha marad elég idő, a vállalkozók elővehetik az őszi dobozuktól, és felolvashatják a legfontosabb őszi emléküket, őszi-ízüket.

Vedd figyelembe!

Előzetes feladatként adjuk ki gyufásdobozok gyűjtését! Lehetőleg olyan dobozokat gyűjtsenek a gyerekek, amelyek nagyobb, hosszabb szálú gyufa tárolására valók!

10-15
perc

JEGYZETEIM

6.4 Tél

35
perc

6.4a A sündisznócska kérdése

Olvassuk fel **Lengyel Balázs: Mese a fehércsillagos sündisznóról** című meséjét! A gyerekek figyeljék meg, mit kérdezett a kis sündisznó! Hogy tehetett fel ilyen kérdést? Miért fogadták el ezt tőle?

Kiket kerestek meg, és milyen válaszokat kaptak? (Kereső olvasással böngésszenek a gyerekek! Ha valaki nem tudott válaszolni, az is egyfajta válasz.)

Ki tudta az igazi választ? Mit gondoltok, miért? – Ezen lehet vitatkozni. Biztosan lesz, aki szerint Benedek jött rá az igazságra, amikor megszagolta a hóvirágot. És biztosan lesz, aki rájön, hogy a Nap tudta az igazságot, hiszen a Nap járásán múlik az évszakok váltakozása. Csak ezt a mese nem mondja ki. Megelégszik a sünbölcességel.

15
perc

6.4b Hóvirágkészítés

Benedek számára a hóvirág jelentette az igazságot. Készítsünk a gyerekekkel krepp-papírból hóvirágot! Elkészítése képekkel szemléltetve a Reftantáron.

20
perc

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A kíváncsi kis sünbölcse karakterével azonosulva kapjanak kedvet a gyerekek az okos kérdésekhez és a válaszok kereséséhez. Végül elégedjenek meg ők is a hóvirág válaszával.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Mesehallgatás, válogató olvasás
Beszélgetés, érvelés, vélemény indoklása
Hóvirágkészítés
krepp-papírból

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHEZ A FELADATHOZ?

Vékony virágkötő drót
Fehér és zöld krepp-papír
Kevés háztartási vatta
Olló, ragasztó

6.5 Tavasz

35
perc

6.5a Visszük a telet messze

Nézzük meg **Bertóti Johanna: Az öt lehunyt szemű madár** című meséjére készült hangskönyvet a gyerekekkel, amely elérhető a Reftantáron. Javasoljuk a hanggal, felirat nélkül készült változatot is.

15
perc

Majd a gyerekek olvassák el a mesét magukban, és beszéljünk róla!

- Mit visznek a madarak? Hova viszik?
- Ki mindenkivel találkozott? Mit kérdeztek tőlük, és ők kinek mit válaszoltak? (kereső olvasás)

6.5b Dramatizálás: hangjáték

Készítsünk mi is hangskönyvet, méghozzá hangjátékot!

Osszuk ki a szerepeket, akár több szereposztásban is, és a gyerekek készüljenek fel a mese dramatizált előadására! Majd felolvasva adják elő a hangjátékot!

Egy szereposztásban akár 14 szereplő is lehet: 2 mesélő (váltakozva), 5 madár (1-1 válasz), Nap, fák, föld, folyók, állatok (1-1 kérdés), Áron és Anya

20
perc

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A mese alapján a gyerekek elevenítsék fel a tavasz szépségeit.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Interaktív mesehallgatás
Mese olvasása, értelmezése
Dramatizálás: hangjáték

